

prima instanță: N.Ocerednîi
instanța de apel: N.Chircu, A.Rotaru, I.Talpa

dosarul nr. 2ra-2261/14

DECIZIE

13 august 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței,
judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva, Ion Druță
Iuliana Oprea, Valentina Clevadi

examinînd recursul declarat de Tcaci Valerii, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Pogor Veaceslav, Pogor Roman și Tcaciuc Galina împotriva lui Tcaci Valerii privind înlăturarea obstacolelor în folosirea bunului, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 20 martie 2014 de repunere în termen a apelului declarat de către Pogor Veaceslav și Pogor Roman și deciziei Curții de Apel Bălți din 17 aprilie 2014, prin care s-au admis apelurile declarate de Pogor Veaceslav, Pogor Roman și Tcaciuc Galina, s-a casat hotărîrea Judecătoriei Bălți din 26 aprilie 2013, fiind emisă o nouă hotărîre de admitere în parte a acțiunii,

c o n s t a t ă

La 29 octombrie 2012 Pogor Veaceslav, Pogor Roman și Tcaciuc Galina s-au adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Tcaci Valerii privind înlăturarea obstacolelor în folosirea bunului, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii s-a indicat că, în anul 1988 au tras prin curtea vecinului Tcaci Valerii rețeaua de apeduct și canalizare la locuințele lor din mun. Bălți, str.Reduiului 4 și 5, fosta stradă Lesnaia.

Susțin că Tcaci Valerii verbal a dat acordul la trecerea țevelor de canalizare prin curte și ulterior personal s-a conectat la rețeaua de canalizare.

Pe parcursul a 25 de ani probleme tehnice care să cauzeze daune gospodăriei lui Tcaci Valerii nu au survenit.

Menționează că la 04 octombrie 2012 au primit de la Tcaci Valerii preîntâmpinare că în termen de 14 zile va bloca țevile de canalizare și le-a propus să găsească o altă metodă de a trage țevile, iar la 16 octombrie 2012 acesta a blocat rețeaua.

În luna septembrie 2008 Tcaci Valerii a mai blocat rețeaua și lucrătorii Regiei Apă-Canal Bălți au întocmit în acest sens un act de constatare.

Consideră reclamanții că pîrîtul admite o influență vecină inadmisibilă și face abuz de dreptul de proprietate asupra terenului.

Solicită reclamanții, obligarea lui Tcaci Valerii să deschidă accesul la rețeaua de canalizare, interzicerea de a-i lipsi de dreptul de folosință a rețelei de canalizare, încasarea prejudiciului moral în mărime de 5000 lei pentru fiecare și cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți din 26 aprilie 2013 a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Pogor Veaceslav, Pogor Roman și Tcaciuc Galina împotriva lui Tcaci Valerii privind înlăturarea obstacolelor în folosirea bunului, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d. 94, 97-98 Vol.I).

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe, la 16 mai 2013, Pogor Veaceslav, Pogor Roman și Tcaciuc Galina au depus apel nemotivat și fără plata taxei de stat (f. d. 103 Vol.I).

Curtea de Apel Bălți prin încheierea din 20 iunie 2013 nu a dat curs cererii de apel și a acordat apelanților termen pînă la 04 iulie 2013 pentru prezentarea cererii de apel motivate și plata taxei de stat (f. d. 106 Vol.I).

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 04 iulie 2013 cererea de apel depusă de Pogor Veaceslav, Pogor Roman și Tcaciuc Galina a fost restituită (f. d. 110 Vol.I).

La 12 iulie 2013 Pogor Veaceslav și Pogor Roman au depus cerere de apel motivată cu anexarea la aceasta a timbrului de plată a taxei de stat (f. d. 112-113, 114 Vol.I).

Prin încheierea președintelui Curții de Apel Bălți din 22 iulie 2013 apelul declarat de Pogor Veaceslav și Pogor Roman a fost repartizat colegiului instanței de apel pentru îndeplinirea cerințelor prevăzute de art. 370 Codul de procedură civilă (f.d 117 Vol.I).

La 26 septembrie 2013 Pogor Veaceslav, Pogor Roman și Tcaciuc Galina au depus cerere de apel motivată (f. d. 123-126 Vol.I).

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 17 octombrie 2013 apelul declarat de Pogor Veaceslav, Pogor Roman și Tcaciuc Galina a fost admis (f. d. 142-144 Vol.I).

Prin decizia suplimentară a Curții de Apel Bălți din 31 octombrie 2013 s-a încasat de la Tcaci Valerii în beneficiul lui Pogor Veaceslav, Pogor Roman și Tcaciuc Galina cheltuielile de judecată în sumă de 740,29 lei (f. d. 158-158 verso Vol.I).

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 12 februarie 2014 a fost admis recursul declarat de către Tcaci Valerii, s-a casat decizia Curții de Apel Bălți din 17 octombrie 2013 decizia suplimentară din 31 octombrie 2013, cu restituirea pricinii la Curtea de Apel Bălți de la faza soluționării chestiunii punerii pe rol a cererilor de apel depuse de Pogor Veaceslav, Pogor Roman și Tcaciuc Galina (f.d.178-182).

La 12 martie 2014 Pogor Veaceslav și Pogor Roman au depus cerere de repunere în termen de declarare a apelului împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți din 26 aprilie 2013 (f.d.192-193 Vol.I).

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 20 martie 2014 cererea a fost admisă și s-a repus în termen apelul declarat de Pogor Veaceslav și Pogor Roman.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 17 aprilie 2014, s-au admis apelurile declarate de Pogor Veaceslav, Pogor Roman și Tcaciuc Galina, s-a casat hotărârea Judecătoriei Bălți din 26 aprilie 2013, fiind emisă o nouă hotărâre de admitere în parte a acțiunii. S-a obligat Tcaci Valerii să înlăture obstacolele în folosirea rețelei de canalizare de către Pogor Veaceslav, Pogor Roman și Tcaciuc Galina prin disfundarea rețelei. S-a încasat de la Tcaci Valerii în beneficiul lui Pogor Roman cheltuielile de judecată în mărime de 1 294,92 lei.

La 28 mai 2014, în termenul prevăzut de lege, Tcaci Valerii a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În susținerea recursului s-a invocat dezacordul cu decizia contestată prin faptul că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material și procedural, nu au fost stabilite corect circumstanțele pricinii, iar concluziile instanței de apel sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei.

Menționează că în partea motivată a deciziei instanța de apel indică că pretențiile Galinei Tcaciuc sunt neîntemeiate dat fiind faptul că Tcaciuc Valerii le-a îndeplinit în mod benevol, totodată în partea dispozitivă a deciziei au fost admise cerințele acesteia prin obligarea lui de a înlătura obstacolele în folosirea rețelei de canalizare de către Pogor Veaceslav, Pogor Roman și Tcaciuc Galina prin disfundarea rețelei.

Consideră că neîntemeiat a fost repus în termen apelul declarat de Pogor Veaceslav și Pogor Roman împotriva hotărârii primei instanțe, deoarece nu au fost prezentate probe ce ar dovedi imposibilitatea depunerii apelului în termenul prevăzut de lege.

La fel indică că instanța de apel nu a luat în considerare că intimații sunt în drept să se conecteze la sistemul central de canalizare, iar faptul că aceștia achită plata pentru apa potabilă și canalizare nu constituie temei pentru obligarea lui de a le acorda în folosință rețeaua de canalizare ce îi aparține.

Judecând recursul declarat de către Tcaciuc Valerii împotriva deciziei date în apel, în limitele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios

administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis cu modificarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 aprilie 2014 în partea admiterii apelului Galinei Tcaciuc, prin restituirea cererii de apel declarată de către Tcaciuc Galina, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. e) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să modifice decizia instanței de apel și/sau hotărârea primei instanțe.

Conform art. 362 alin. (1) și (3) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

Instanța de recurs constată că, prin hotărârea Judecătoriei Bălți din 26 aprilie 2013 acțiunea a fost respinsă.

La 16 mai 2013, Pogor Veaceslav, Pogor Roman și Tcaciuc Galina au depus apel nemotivat și fără plata taxei de stat (f. d. 103 Vol.I).

Curtea de Apel Bălți prin încheierea din 20 iunie 2013 nu a dat curs cererii de apel și a acordat apelanților termen pînă la 04 iulie 2013 pentru prezentarea cererii de apel motivate și plata taxei de stat (f. d. 106 Vol.I).

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 04 iulie 2013 cererea de apel depusă de Pogor Veaceslav, Pogor Roman și Tcaciuc Galina a fost restituită pe motivul neîndeplinirii de către apelanți a cerințelor din încheierea de a nu da curs cererii (f. d. 110 Vol.I).

La 12 iulie 2013 Pogor Veaceslav și Pogor Roman au depus cerere de apel motivată cu anexarea la aceasta a timbrului de plată a taxei de stat (f. d. 112-113, 114 Vol.I).

Prin încheierea președintelui Curții de Apel Bălți din 22 iulie 2013 apelul declarat de Pogor Veaceslav și Pogor Roman a fost repartizat colegiului instanței de apel pentru îndeplinirea cerințelor prevăzute de art. 370 Codul de procedură civilă (f.d 117 Vol.I).

La 26 septembrie 2013 Pogor Veaceslav, Pogor Roman și Tcaciuc Galina au depus cerere de apel motivată (f. d. 123-126 Vol.I).

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 17 octombrie 2013 apelul declarat de Pogor Veaceslav, Pogor Roman și Tcaciuc Galina a fost admis (f. d. 142-144 Vol.I).

Prin decizia suplimentară a Curții de Apel Bălți din 31 octombrie 2013 s-a încasat de la Tcaci Valerii în beneficiul lui Pogor Veaceslav, Pogor Roman și Tcaciuc Galina cheltuielile de judecată în sumă de 740,29 lei (f. d. 158-158 verso Vol.I).

Curtea Supremă de Justiție prin decizia din 12 februarie 2014 a admis recursul declarat de către Tcaci Valerii, a casat decizia Curții de Apel Bălți din 17 octombrie 2013 decizia suplimentară din 31 octombrie 2013, cu restituirea pricinii la Curtea de

Apel Bălți de la faza soluționării chestiunii punerii pe rol a cererilor de apel depuse de Pogor Veaceslav, Pogor Roman și Tcaciuc Galina (f.d.178-182).

La 12 martie 2014 Pogor Veaceslav și Pogor Roman au depus cerere de repunere în termen de declarare a apelului împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți din 26 aprilie 2013 (f.d.192-193 Vol.I).

Potrivit art. 116 alin. (1)-(4) CPC, persoanele care din motive întemeiate au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură, pot fi repuse în termen de către instanță. Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Reține Colegiul că, întru motivarea cererii de repunere în termen apelanții Pogor Veaceslav și Pogor Roman au indicat că nu au primit încheierea Curții de Apel Bălți din 20 iunie 2013. În perioada 24 iunie 2013 - 03 iulie 2013 Pogor Roman cu familia s-a aflat peste hotarele țării, iar după ce a revenit în țară la 12 iulie 2013 a primit încheierea Curții de Apel Bălți din 04 iulie 2013, a depus apel motivat și a plătit taxa de stat. Pogor Veaceslav în perioada 24 iunie 2013 – 12 iulie 2013 pe parcursul zilei era la serviciu și nu a primit încheierea din 20 iunie 2013, doar la 12 iulie 2013 a aflat despre încheierea Curții de Apel Bălți din 04 iulie 2013 de restituire a apelului din care motive nu au avut posibilitatea să se conforme prescripțiilor indicate în încheierea din 20 iunie 2013.

Din circumstanțele stabilite, Colegiul conchide că, instanța de apel întemeiat prin încheierea din 20 martie 2014 a admis cererea și a repus în termen apelul declarat de Pogor Veaceslav și Pogor Roman, având în vedere că argumentele invocate referitor la imposibilitatea îndeplinirii actului procedural sunt întemeiate și sunt întrunite condițiile normei de drept procedural pentru repunerea în termenul de declarare a apelului.

Totodată instanța de recurs menționează, că apelul depus de către Tcaciuc Galina la 26 septembrie 2013 împotriva hotărârea Judecătoriei Bălți din 26 aprilie 2013 nu se încadrează în termenul de 30 zile prevăzut de lege, iar intimata-apelantă nu a solicitat repunerea lui în termen cu invocarea cărorva motive întemeiate ce ar fi dus la încălcarea acestui termen.

În conformitate cu art. 369 lit. b) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În acest context, instanța de recurs invocă jurisprudența CEDO care statuează că „întrăutărirea unei situații juridice, care a devenit irevocabilă datorită aplicării

termenului de prescripție sau care ar fi trebuit să devină irevocabilă dacă termenul de prescripție s-ar fi aplicat, este incompatibilă cu principiul securității raporturilor juridice” (hotărârea din 18.06.2008 pe cauza SRL Dacia c. Moldovei, cererea nr. 3052/04, § 77).

Însă, Curtea de Apel Bălți contrar prevederilor normelor de drept procedural enunțate, prin decizia din 17 aprilie 2014, a admis cererea de apel depusă de Tcaciuc Galina.

Prin urmare, în condițiile în care apelanta Tcaciuc Galina, a depus cererea de apel în afara termenului legal, nesolicitând repunerea în termen, iar instanța de apel a examinat apelul contrar prevederilor legale menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a modifica decizia Curții de Apel Chișinău din 17 aprilie 2014 în partea admiterii apelului Galinei Tcaciuc, prin restituirea cererii de apel declarată de către Tcaciuc Galina.

Totodată, Colegiul consideră întemeiată concluzia instanței de apel referitor la temeinicia pretențiilor înaintate în pricină, cu obligarea lui Tcaci Valerii să înlăture obstacolele în folosirea rețelei de canalizare de către Pogor Veaceslav și Pogor Roman prin desfundarea rețelei.

Din materialele dosarului s-a stabilit cu certitudine că, în anul 1988 familiilor Pogor li s-a permis conectarea apeductului și canalizației la linia centrală, fiind înlocuită și schema de conectare pentru casele din str.Rediului, 4 și 5 (f.d.17).

Astfel, rețeaua de canalizare pentru casele din str.Rediului, 4 și 5, ce aparțin intimaților, trece prin ograda recurentului Tcaci Valerii din str.Salcânilor, 26, mun.Bălți.

În anul 2008, fără acordul ÎM „Regia Apă Canal”, Tcaci Valerii a blocat țeava de canalizare, fapt confirmat prin actul din 01 octombrie 2008 (f.d.15).

Prin hotărârea Comisiei administrative de pe lângă Primăria mun.Bălți nr.152 de aplicare a sancțiunii contravenționale, s-a aplicat lui Tcaci Valerii amendă pentru faptul încălcării prevederilor art.173 din Codul contravențional – deconectarea neautorizată a consumatorilor de la sistemul de alimentare cu apă și sistemul de canalizare (f.d.45-46).

Din conținutul hotărârii menționate rezultă că prin scrisoarea din 04 octombrie 2012 Pogor Veaceslav și Tcaciuc Galina au fost preîntâmpinați de către Tcaci Valerii că în timp de 14 zile îi va lipsi de dreptul de se folosi de sistemul de canalizare, care trece prin ograda lui, prin blocarea țevelor, iar la 16 octombrie 2012 Tcaci Valerii a blocat țevile de canalizare de care se foloseau Pogor Veaceslav și Tcaciuc Galina, prin instalarea unui dop de lemn.

Conform art.392 alin. (1) din Codul civil, dacă terenul este lipsit de comunicație prin orice cale de acces de folosință comună, conducte de alimentare cu apă, conducte de energie electrică, gaze, telecomunicații și altele asemenea, proprietarul poate cere

vecinilor să-i permită utilizarea terenurilor lor pentru instalarea comunicației necesare.

Potrivit art. 378 Codul civil, proprietarul terenului sau al unui alt bun imobil nu poate interzice influența pe care o exercită asupra bunului său gazul, aburul, mirosul, funinginea, fumul, zgomotul, căldura, vibrația sau o altă influență similară provenită din terenul vecin dacă nu împiedică proprietarul în folosirea bunului sau dacă încalcă nesemnificativ dreptul acestuia. Dispozițiile alin.(1) se aplică și în cazul în care influența este considerabilă, dar este produsă de folosirea obișnuită a unui alt teren și nu poate fi înlăturată prin măsuri justificate economic. Dacă este obligat să suporte o asemenea influență și dacă aceasta depășește folosirea recunoscută obișnuită în localitatea respectivă și limitele economice admisibile, proprietarul poate cere proprietarului de teren care cauzează influența o compensație corespunzătoare în formă bănească.

În circumstanțele indicate mai sus, raportate la prevederile legale menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată corectă concluzia instanței de apel că în lipsa unui temei legal recurentul Tcaci Valerii a deconectat intimații de la rețeaua de canalizare și necesită a fi obligat să înlăture obstacolele în folosirea rețelei de canalizare de către Pogor Veaceslav și Pogor Roman prin desfundarea rețelei.

Or, potrivit pct.17 și 18 al Regulamentului privind folosirea sistemelor comunale de alimentare cu apă și canalizare, aprobat prin hotărârea Guvernului RM nr.656 din 27.05.2002, deținătorii imobilelor sau ai terenurilor prin care trec rețelele de tranzit sînt obligați să păstreze integritatea acestora și să permită executarea lucrărilor de întreținere, reparație și înlocuire a conductelor, avînd dreptul la despăgubiri în cazul suportării unor prejudicii.

Deasemenea, Colegiul va reține întemeiată concluzia instanței de apel privind încasarea de la Tcaci Valeri în beneficiul lui Pogor Roman cheltuielile de judecată cu titlu de plată pentru achitarea taxei de stat, citarea prăților și asistență juridică în sumă de 1294,92 lei, aceasta avînd la bază probele administrate la materialele cauzei, cărora le-a fost dată o apreciere juridică cuvenită, în conformitate cu art. 94 Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. e) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se admite recursul declarat de către Tcaci Valerii.

Se modifică decizia Curții de Apel Bălți din 17 aprilie 2014, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Pogor Veaceslav, Pogor Roman și Tcaciuc Galina împotriva lui Tcaci Valerii privind înlăturarea obstacolelor în folosirea

bunului, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, în partea admiterii apelului Galinei Tcaciuc, prin restituirea apelului declarat de către Tcaciuc Galina împotriva hotărîrii Judecătoriei Bălți din 26 aprilie 2013.

În rest, decizia Curții de Apel Bălți din 17 aprilie 2014 se menține.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Ion Druță

Iuliana Oprea

Valentina Clevadi